

ЗВІТ

про роботу Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики за період тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

У період із 5 лютого до 26 серпня 2025 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики працював із законодавчими ініціативами у сфері охорони культурної спадщини, медійній та рекламній індустріях, в галузі захисту прав дітей і сім'ї, в сфері меморіалізації російсько-української війни й ін.

Протягом звітного часу Парламент України ухвалив 8 Законів України / Постанов Верховної Ради України, з опрацювання яких Комітет був головним:

1) 12 лютого 2025 року ухвалено Постанову Верховної Ради України «Про встановлення Національного дня молитви» (№ 4243-IX). Тепер щорічно 24 лютого у річницю повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну проводитиметься спільна молитва, яка стане свідченням духовного єднання Українського народу, сприятиме консолідації українського суспільства у спільній молитві за перемогу.

2) 15 квітня 2024 року ухвалено Закон України «Про захист медіа-сервісів, які надаються із застосуванням умовного доступу» (законпроект № 5870-д). Проект гармонізує українське законодавство з Директивою 98/84/ЄС та впроваджує механізми захисту медіа-сервісів, що надаються з умовним доступом, тобто йдеться про захист офіційних розповсюджувачів контенту від піратства. Закон:

— встановлює правила для захисту контенту, доступ до якого надається з умовним доступом, та правила боротьби з нелегальним втручанням у цю систему;

— вводить відповідальність за незаконне виробництво, продаж, налаштування, рекламу та використання заборонених пристроїв і програмного забезпечення, які дозволяють обходити систему доступу;

— створює конкурентні та справедливі умови і підтримує легальних надавачів послуг, які інвестують у розвиток українського медіа-середовища.

3) 13 травня 2025 року Парламент ухвалив Постанову Верховної Ради України «Про відзначення 600-річчя з'їзду монархів держав Європи у Луцьку» (№ 4429-IX). У 1429 році Луцьк став важливим центром європейської політики. Тут, у серці Волині, відбувся з'їзд монархів і представників провідних держав Європи, де найвпливовіші політики того часу обговорювали ключові питання миру, безпеки та геополітичного майбутнього континенту. Сьогодні, коли Україна виборює своє повноправне місце в європейській спільноті, події 600-річної давнини набувають особливої символічної ваги в контексті євроінтеграційних процесів. Ювілей Луцького з'їзду стане знаком історичної єдності України з Європейським Союзом,

важливою складовою частиною політики національної пам'яті, потужним стимулом для культурного й туристичного розвитку.

4) 14 травня 2025 року ухвалено Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону дитинства» щодо захисту прав депортованих, примусово переміщених дітей» (№ 4438-IX). Законом визначено терміни «депортована», «примусово переміщена дитина», які відповідають Женевській конвенції 1949 року, Римському статуту, Конвенції ООН про права дитини та поширено статус «дитина, яка постраждала внаслідок воєнних дій чи збройних конфліктів» на дітей, батьки яких зникли безвісти або загинули за особливих обставин, дітей, які залишились без батьківського піклування внаслідок війни.

5) 14 травня 2025 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до статті 212 Сімейного кодексу України щодо визначення осіб, які не можуть бути усиновлювачами» (№ 4439-IX). До переліку осіб, які не можуть усиновити дитину, додаються ті, хто вчиняв домашнє насильство, насильство за ознакою статі та до них було застосовано адміністративне стягнення за його вчинення, був засуджений за злочини проти основ національної безпеки, має психічні розлади або є громадянином держави-агресора.

6) 14 травня 2025 року ухвалено Закон України «Про внесення зміни до статті 30¹ Закону України «Про охорону дитинства» щодо реалізації права дітей на отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» (№ 4440-IX). Законом України передбачено, що статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, надається органом опіки та піклування за місцем звернення або за місцем виявлення такої дитини місцевими органами виконавчої влади та/або органами місцевого самоврядування.

7) 22 липня 2025 року Парламент ухвалив Постанову про вшанування пам'яті Захисників та Захисниць України, учасників добровольчих формувань та цивільних осіб, які були страчені, закатовані або загинули у полоні (№ 4558-IX). Постанова має на меті увічнити пам'ять Героїв, що загинули у боротьбі за свободу та незалежність України; вшанувати героїзм оборонців Маріуполя, які вийшли з «Азовсталі» у травні 2022 року, і були страчені в Оленівці в ніч на 29 липня 2022 року; зберегти правду про злочини росії проти військовополонених та мирного населення. Жалобний день проводитиметься щорічно 28 липня.

8) 21 серпня Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу» (№ 4579-IX). Закон допоможе сформувати чітке бачення, як зберігати й вшановувати історичну пам'ять українців. Акт визначає, що таке «національна пам'ять», які є основні принципи, завдання та напрями політики національної пам'яті, які обов'язки має держава в цій сфері.

Закон передбачає:

- визначення ключових термінів: «національна пам'ять», «злочини проти Українського народу», «місце пам'яті Українського народу» тощо;
- чіткі принципи та завдання державної політики пам'яті;
- визначення форм вшанування, збереження пам'яті та підтримки державою відповідних ініціатив;
- основні засади міжнародної співпраці у сфері національної пам'яті та ін.

А також документ на рівні закону вводить у правове поле поняття «рашизм» як визначення гібридної тоталітарної ідеології, що поєднує елементи російського шовінізму, імперіалізму, комуністичних і нацистських практик; врегульовує на законодавчому рівні правовий статус Українського інституту національної пам'яті як центрального органу виконавчої влади. Ухвалення цього проєкту — важливий крок для системного підходу до збереження нашої історії та гідного вшанування тих, хто поліг за Україну.

Три проєкти, опрацьовані у Комітеті (головний), підтримано за основу:

1) 11 березня 2025 року законопроект про внесення змін до Закону України «Про рекламу» та інших законів України (реєстр. № 12253). Ухвалення цього проєкту як Закону має створити необхідні сучасні європейські умови для забезпечення правової визначеності, а також належного захисту інтересів споживачів. Актом, зокрема, пропонується:

- узгодити положення Закону «Про рекламу» із положеннями Закону «Про медіа»;
- досягнути правової визначеності. Для цього чітко розмежувати поняття прямої реклами як окремої форми реклами, надати визначення місцю торгівлі тощо;
- удосконалити норми щодо способів ідентифікації всіх форм реклами та іншої інформації, яка поширюється відповідно до Закону України «Про рекламу».

2) 25 лютого 2025 року проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № 12309). Цей проєкт дозволить запровадити міжнародно-правові стандарти у сфері охорони культурної спадщини й культурних цінностей та удосконалить механізми протидії правопорушенням, пов'язаним з культурною спадщиною. Документ уточнює перелік об'єктів, які є культурними цінностями, а також створює передумови для посилення контролю за ввезенням і вивезенням культурних цінностей і системної протидії нелегальному обігу культурних цінностей на всіх рівнях, починаючи від органів держави та музеїв та закінчуючи торговцями культурними цінностями. Для України це шанс позбутися шлейфу країни, де процвітає незаконний видобуток предметів археології та панує «чорний ринок» культурних цінностей.

Відповідний законопроект було ухвалено в пакеті з проектом Закону України про ратифікацію Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (Закон України № [4261-IX](#)), та проектом Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № [12310](#)). Нікосійська конвенція надає Україні сучасні європейські стандарти для захисту спадщини.

3) 14 травня 2025 року проект Закону про наставництво (реєстр. № [13200](#)). Законопроект спрямований на законодавче врегулювання наставництва як окремого інституту добровільної, безоплатної та регулярної підтримки дітей і молоді. Закон відкриє доступ до наставництва для ширшого кола осіб, запровадить індивідуальну форму наставництва та корпоративну.

Комітет вітає ухвалення:

— Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою" щодо визнання депортованими громадян України, які у 1944-1951 роках були примусово переселені з територій, на яких компактно проживало українське населення та які на той час входили до складу Польської Республіки» (№ [4540-IX](#)). Закон офіційно визнає депортацією примусове переселення понад 700 тисяч українців із Лемківщини, Холмщини, Надсяння, Підляшшя та інших регіонів у 1944–1951 роках. Документ усуває історичну несправедливість і надає постраждалим статус депортованих осіб, а також передбачає щорічну матеріальну допомогу та соціальні пільги;

— Закону України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі "Креативна Європа" (2021-2027)» (№ [4520-IX](#)). Ці зміни дозволяють Україні брати повноцінну участь у всіх конкурсних підпрограмах цієї Програми, серед яких — напрям «Медіа»;

— Закону України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями» (№ [4261-IX](#)). Конвенція дозволить ефективніше захищати культурну спадщину України від злочинів;

— Закону України «Про внесення зміни до статті 438 Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за незаконне переміщення, депортацію, невиправдану затримку репатріації дитини, вербування та використання дитини у військових цілях» (№ [4499-IX](#)). Це значно полегшить роботу правоохоронних органів із притягнення конкретних російських чиновників та всіх причетних осіб до відповідальності за кожен із окреслених злочинів проти українських дітей;

— законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання проведення обов'язкової евакуації (реєстр. № [12353](#), ухвалено за основу).

Крім того, на своїх засіданнях Комітет розглядав такі проекти Законів і Постанов, як:

- проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання проведення обов'язкової евакуації (реєстр. № [12353](#));
- проєкт Закону про ратифікацію Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № [0297](#));
- проєкт Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № [12310](#));
- проєкт Закону про внесення змін до деяких законів щодо використання мови в освітньому процесі (реєстр. № [13072](#));
- проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності медіа (реєстр. № [12111](#), друге читання);
- проєкт Закону про народні художні промисли (реєстр. № [11526](#));
- проєкт Постанови про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань підготовки проєкту основних засад державної політики України щодо взаємодії з національними рухами малих та корінних народів Російської Федерації (реєстр. № [13307](#));
- проєкт Постанови про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» щодо врегулювання деяких питань, пов'язаних з оформленням документів, що посвідчують особу громадянина України (реєстр. № [13369](#)).

На засіданнях Комітету розглянуто питання:

- Звіт про діяльність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у 2024 році;
- про затвердження персонального складу робочої групи з розроблення законопроекту про українську жестову мову;
- про першочергові кроки щодо унормування перетину кордону представниками культурної сфери, та представниками медіа;

- про контроль за виконанням доручень Верховної Ради України, що містяться у прикінцевих та перехідних положеннях законів, з опрацювання яких Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики був головним;
- результати проведеного моніторингу співпраці Дослідницької служби з Комітетом Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики за 2,5 роки та обговорення напрямків подальшої співпраці;
- про евакуацію культурних цінностей, в тому числі Музейного фонду України, із зони бойових дій та зон ризику;
- про стан виконання Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» від 20 серпня 2024 року № 3894-ІХ.;
- про зміну напису з елементами радянської пропаганди на пам'ятнику на могилі Лесі Українки;
- про проблеми з функціонуванням харківських театрів;
- про стан, проблеми та подальший розвиток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;
- про стан, проблеми та подальший розвиток Національного заповідника «Софія Київська»;
- про роз'яснення Державному підприємству «Центр Захисту інформаційного простору України» застосування положень законів України у сфері видавничої справи щодо підтримки проєктів у сфері книговидавничої справи та розповсюдження видавничої продукції;
- про перегляд рішення Комітету щодо проєкту Закону про внесення змін до Закону України «Про туризм» та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму (Євросоюз реєстр. № [4162](#), друге читання).

15 липня 2025 року на своєму засіданні Комітет заслухав Міністра культури та стратегічних комунікацій Миколу Точицького щодо результатів роботи Міністерства за період його каденції, зокрема щодо досягнень, викликів та проблем, які залишаються актуальними. Також на засіданні виступили зі словом нові очільники державних інституцій: голова Державного агентства України з питань кіно Андрій Осіпов та голова Українського інституту національної пам'яті Олександр Алфьоров.

31 липня члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики зустрілись із Т.в.о міністерки культури та стратегічних комунікацій Тетяною Бережною. Разом з новопризначеною очільницею Міністерства обговорили, як зміцнити взаємодію між Міністерством культури та стратегічних комунікацій України і профільним Комітетом.

Низку питань Комітет розглянув у межах виїзних засідань:

11 лютого 2025 року відбулось виїзне засідання Комітету з питань свободи слова і підкомітету з питань інформаційної політики та європейської інтеграції Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на тему:

- «Третій рік повномасштабного вторгнення: стан, проблеми і перспективи Суспільного мовлення в Україні».

25 березня 2025 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики провів засідання в офісі Українського культурного фонду. За участю представників інституції і Міністерства культури та стратегічних комунікацій України парламентарі опрацювали питання:

- підтримка Українським культурним фондом проєктів у сферах культури та мистецтв, креативних індустрій: підсумки діяльності, питання фінансування в умовах воєнного стану;

- проблемні питання законодавства, що регулює діяльність Українського культурного фонду.

17квітня 2025 року Комітет відвідав ключові локації пам'яті героїчного спротиву Українського Народу окупантам на Київщині — Мощун, Ірпінь, Бучу, Бородянку, Гостомель. Там обговорили питання:

- місця пам'яті російсько-української війни у Київській області;
- використання досвіду Київської області для облаштування місць пам'яті російсько-української війни в інших регіонах.

1 травня 2025 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики провів виїзне засідання на території будівництва Національного військового меморіального кладовища (далі – НВМК) поруч з селом Маршалівка в Гатненській громаді на Київщині. Тема засідання:

- про проблеми у створенні Національного військового меморіального кладовища.

16 червня 2025 року відбулось виїзне засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на Чернігівщині. Тут обговорили питання:

- про стан збереження та відновлення об'єктів культурної спадщини, які постраждали внаслідок російської агресії;

- про місця пам'яті російсько-української війни у Чернігівській області як складову частину Єдиного маршруту місць пам'яті;

- про роль культурної спадщини у формуванні історичної свідомості Українського народу. Повернення культових будівель та їх збереження на прикладі Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній». Стан справ, виклики та шляхи вирішення;

- про можливе гармонійне поєднання пам'яткоохоронної та музейної справи, церкви та економічної спроможності через розвиток туристичної інфраструктури на прикладі Троїцького монастиря XVII ст.;

- про важливість занесення номінації «Культурний ландшафт Чернігова» до списку ЮНЕСКО як відображення значущості архітектурних пам'яток заповідника та збереження традиційного характеру середовища Чернігова; координація дій всіх гілок влади для реалізації.

Пізніше, 8 липня 2025 року, Державне агентство розвитку туризму України повідомило, що на Київщині та Чернігівщині облаштували перші локації офіційного маршруту, які є свідченнями трагічних подій повномасштабної війни.

22 серпня 2025 року Комітет працював у Кам'янці-Подільському Хмельницької області, де розглянув питання:

- про публічно-приватне партнерство у сферах культури та туризму;
- презентація ключових новел проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму» (Єврореєстр. № [4162](#), друге читання). Законопроект пропонує дерегуляцію та спрощення ведення бізнесу в туристичній галузі, зосереджує увагу на розвитку в'їзного та внутрішнього туризму. Документ передбачає створення державної цільової програми, місцевих туристичних стратегій, а також запровадження цільового використання туристичного збору. Вводиться поняття «національний туристичний продукт»; створюється єдиний туристичний реєстр — електронна база туроператорів, турагентів, засобів розміщення та фахівців туристичного супроводу. Окремий розділ законопроекту присвячено безпеці туристів.

За звітний період Комітет ухвалив Рішення:

- о про створення робочої групи з розроблення законопроекту про жестову мову (11 лютого 2025 року);

- о за результатами круглого столу «Мова на часі. Виклики і завдання державної мовної політики», що відбувся 18 грудня 2024 року (11 лютого 2025 року);

- о за результатами розширеного засідання Комітету щодо меморіалізації війни і можливостей культури для відновлення ветеранів, що відбулось 17 січня 2025 року (11 лютого 2025 року);

- о за результатами закритого засідання Комітету, яке відбулося 15 квітня 2025 року, на тему евакуації культурних цінностей, в тому числі Музейного фонду України, із зони бойових дій та зон ризику (23 квітня 2025 року);

- о за результатами виїзного засідання 17 квітня 2025 року «Київщина. Місця пам'яті» (7 травня 2025 року);

о про зміну напису на могилі Лесі Українки, який містить елементи радянської пропаганди (4 червня 2025 року). Рішення було надіслано до КМДА та КОВА для відповідного реагування та вжиття необхідних заходів;

о щодо ситуації з акредитацією українських журналістів на URC 2025 (15 липня 2025 року);

о за результатами виїзного засідання 16 червня 2025 року до м. Чернігова і Чернігівської області на тему меморіалізації російсько-української війни і координації дій щодо отримання номінації ЮНЕСКО (15 липня 2025 року).

Загалом упродовж звітнього періоду проведено 16 засідань Комітету (11 — у режимі відеоконференції, 5 — виїзних)

Засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики за звітний період відбувалися відповідно до Постанови Верховної Ради України від 7 лютого 2023 року № [2912-IX](#) «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану».

На засіданнях розглянуто **90** питань різної спрямованості. З них — **17** питань щодо розгляду проектів законів України та проектів постанов Верховної Ради України, з підготовки та попереднього розгляду яких Комітет визначено головним. Комітет також подав **3** висновки на законопроекти до головних комітетів, розглянув **25** питань у межах контрольної функції (виконання законів і постанов), **45** інших питань, що належать до предметів відання Комітету.

Протягом сесії до Комітету надійшло **2126** листів і звернень від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських і релігійних організацій, громадян України тощо. Зокрема, розглянуто **92** звернення громадян. На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» опрацьовано 6 запитів на публічну інформацію.

Тривала робота у межах підкомітетів:

о підкомітет у сфері кінематографу та реклами провів низку засідань робочої групи з доопрацювання до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» (реєстр. № [6194](#)). Документ передбачає нові форми підтримки суб'єктів кінематографії та

увідповіднює до нових реалій застарілі норми. Це стимулюватиме збільшення виробництва українських фільмів. Завдяки цьому закону будуть створені сприятливі умови для зростання національної кіноіндустрії та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку. На зустрічі з т.в.о. Міністерки культури та стратегічних комунікацій України Тетяною Бережною голова підкомітету Павло Сушко порушував питання бронювання працівників кіно.

○ у підкомітеті з питань інформаційної політики та європейської інтеграції попередньо розглядали Звіт про діяльність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у 2024 році; проєкт Закону «Про захист медіа-сервісів, які надаються із застосуванням умовного доступу» (🇪🇺 законопроєкт № 5870-д), законопроєкт про внесення змін до Закону України «Про рекламу» та інших законів України (реєстр. № 12253), проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності медіа» (реєстр. № 12111). Для підготовки змін до Закону України «Про медіа» до другого читання відбулося декілька засідань, під час яких обговорювали пропозиції щодо вдосконалення закону. Ці зміни мають покращити правову визначеність і медіарегулювання, ґрунтуючись на досвіді імплементації і застосування Закону України «Про медіа».

На засіданнях підкомітету заслуховували презентацію про Європейський акт про свободу медіа (EMFA).

○ підкомітет з питань туризму та курортів підготував порівняльну таблицю до другого читання євроінтеграційного законопроєкту щодо основних засад розвитку туризму (🇪🇺 реєстр. № 4162, очікує розгляду у Верховній Раді України). Закон сприятиме розвитку туристичної галузі та її відновленню. Між першим і другим читанням законопроєкту минуло вже понад три роки. За цей час узгоджено понад 1370 поправок.

○ у підкомітеті у справах сім'ї та дітей у звітному періоді тривала робота над розробкою законопроєкту про наставництво (реєстр. № 13200). Очікуваним наслідком прийняття законопроєкту є соціальна інтеграція дітей та інших вразливих категорій осіб, поширення практики відповідальності та взаємодопомоги «наставник – особа, щодо якої може здійснюватися наставництво», підвищення життєстійкості, відповідальності та рівня участі в суспільному житті дітей та інших вразливих категорій осіб, зниження рівня девіантної поведінки і маргіналізації, формування людського потенціалу осіб, які традиційно є вразливими до безробіття та соціальної ізоляції, зменшення соціального сирітства, зменшення навантаження на державу щодо витрат на соціальне утримання, реінтеграцію та соціальну адаптацію, а також створення стабільних зв'язків між державою, громадянським суспільством і бізнесом у сфері наставництва. Наразі на базі підкомітету у справах

сім'ї та дітей працює робоча група з доопрацювання законопроєкту до другого читання, і вже проведено 17 засідань.

Підкомітет брав участь у робочих групах, створених іншими комітетами, з опрацювання до другого читання законопроєктів:

— про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання проведення обов'язкової евакуації (реєстр. № [12353](#));

— про основні засади житлової політики (реєстр. № [12377](#)).

Члени підкомітету брали участь у робочих зустрічах та нарадах, на яких розглядали питання захисту прав дітей.

Голова підкомітету Тетяна Скрипка публічно підтримала проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо заборони видимого для споживача розміщення тютюнових виробів та інших виробів у місцях роздрібної торгівлі (реєстр. № [12091](#)). Проєкт обмежує рекламу, викладку, ароматизовані вироби, запроваджує графічні попередження на упаковках і інформує про служби допомоги тим, хто хоче позбутися залежності; передбачає повну заборону продажу тютюнових виробів дітям — із жорстким контролем і покаранням.

○ підкомітет з питань музичної індустрії на своїх засіданнях розглядав питання про заборону музики російською мовою на стримінгових платформах. Також обговорювали відсутність чітко визначених санкцій за публічне відтворення/виконання музики російською мовою. Опрацювання цих питань триває в форматі робочої групи.

Голова підкомітету Олександр Санченко ініціював звернення Комітету до Уряду щодо необхідності запровадження окремої програми в Українському культурному фонді для підтримки національного музичного продукту. Крім того, очільник підкомітету, як президент Всеукраїнської асоціації музичних подій (UAME), адвокутував оновлення посібників для українських мистецьких шкіл у межах ініціативи Music Saves Ukraine. За фінансової підтримки швейцарського фонду Culture & Education українські музичні школи отримали понад 30 тисяч нових примірників сучасних посібників. Також, у межах ініціативи, запущено програму підтримки мистецьких шкіл, які продовжують працювати в прифронтових регіонах та сільській місцевості. 10 таких закладів зможуть отримати до 200 000 гривень на закупівлю музичних інструментів, технічного обладнання та проведення ремонтних робіт.

○ у межах підкомітету з питань культурної політики тривала робота щодо контролю за виконанням Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» (№ [3894-IX](#)). Увагу надавали необхідності

посилення роботи з розроблення та впровадженню повного пакета нормативно-правових актів, які забезпечуватимуть практичну реалізацію положень Закону. Також обговорили чітке визначення процедур, механізмів контролю та відповідальності суб'єктів, що діють у цій сфері, з метою недопущення прогалин у правозастосуванні.

○ підкомітет з питань національної та культурної пам'яті опікувався питаннями реалізації Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат та ювілеїв у 2024-2025 роках» (№ [3536-IX](#)), а також збирав пропозиції до нової постанови Верховної Ради України про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках. За ініціативи голови підкомітету Ірини Констанкевич на базі підкомітету проведено декілька засідань щодо напису на пам'ятнику Лесі Українці на Байковому кладовищі. Радянський напис на могилі Лесі Українки має буде змінено.

Підкомітет доопрацював проект Закону України про засади державної політики національної пам'яті Українського народу (№ [13273](#)) до другого читання. Координував робочу групу щодо законопроекту народний депутат Володимир В'ятрович.

Члени підкомітету брали участь у засіданнях робочої групи з розроблення єдиного маршруту місцями пам'яті.

○ Голова підкомітету з питань розвитку гуманітарної сфери в умовах децентралізації Андрій Боблях долучався до нарад щодо спорудження пам'ятника Симону Петлюрі у Полтаві, а також став одним з ініціаторів звернення Комітету до місцевої влади Полтави щодо прискорення спорудження пам'ятника видатному діячу.

У лютому-березні Комітет з метою вдосконалення Закону України «Про медіа» провів опитування онлайн-медіа (контрольна функція Комітету за методикою аналізу правоохоронної діяльності, підготовленої Вестмінстерською фундацією за демократію з урахуванням відповідної практики Парламенту Великої Британії).

З березня до 13 червня Комітет приймав пропозиції від народних депутатів України, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, установ та організацій до проекту Постанови Верховної Ради України про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках.

31 березня у Житомирі два Комітети Верховної Ради України — з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів і з питань гуманітарної та інформаційної політики — провели круглий стіл на тему: «Шляхи покращення механізмів наставництва для дітей». Захід відбувся за участі голови підкомітету у справах сім'ї та дітей Тетяни Скрипки. Основна тема розмови стосувалась нового

законопроєкту про наставництво, який розробляє робоча група у Верховній Раді України.

17 квітня Комітет закликав негайно розслідувати напад на журналіста, громадського діяча і виконавчого продюсера Національної суспільної телерадіокомпанії України Юрія Макарова. Із цим закликом Комітет звернувся до керівництва Національної поліції України та Міністерства внутрішніх справ України.

Також Комітет звернувся до Уряду щодо необхідності запровадження окремої програми в Українському культурному фонді для підтримки національного музичного продукту. Таке рішення ухвалили на засіданні Комітету 23 квітня.

За результатами засідання 15 липня Комітет звернувся до Т.в.о. начальника Полтавської обласної військової адміністрації Володимира Когута з ініціативою щодо прискорення реалізації проєкту спорудження пам'ятника Симону Петлюрі — видатному українському державному, військовому та політичному діячеві, Голові Директорії та Головному отаману військ Української Народної Республіки.

За результатами засідання 13 серпня Комітет ухвалив рішення звернутися до Міністерства закордонних справ України із пропозицією започаткувати роботу на міждержавному рівні щодо увічнення видатних українців у географічних назвах.

31 липня у Верховній Раді України створили міжфракційне депутатське об'єднання «Пам'яті Богдана Гаврилишина», метою якого є підготовка до належного вшанування 100-річчя від дня народження видатного економіста. До складу МДО увійшли Микита Потураєв, Ірина Констанкевич, Микола Княжицький (загалом 34 учасники).

Представники Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики від початку сесії долучилися до заходів:

- презентації Резолюції міжнародного форуму «Ветерани — шлях додому»;
- Всеукраїнської гри-модельювання діяльності Верховної Ради України «М18: Ми — юні законотворці» від Освітнього центру Парламенту;
- вручення подяк від Комітету за професійну діяльність військовим журналістам з Волині;
- публічної дискусії про свободу слова до третьої річниці повномасштабної російської агресії (організатор — ІМІ);
- презентації першого у світі повного зібрання творів Олени Пчілки (Луцьк);
- молитовного віча біля пам'ятника Михайлові Вербицькому до 210 річниці від дня народження композитора Михайла Вербицького;

- презентації рекомендацій для медіа щодо захисту дітей від травматичного контенту та запобігання використанню гендерних стереотипів у дитячому контенті (організатор — Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення);
- відкриття виставки «Вікно у світ» з нагоди 100-річчя від дня заснування журналу «Всесвіт»;
- круглого столу від Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на тему: «Освіта як передумова відновлення ветеранів та членів їхніх сімей»;
- відкритого обговорення «Охорона культурної спадщини в Україні: виклики та пріоритети законодавчої роботи»;
- відкриття виставки-маніфесту «Дякую Серцем» (Варшава, Польща);
- тематичної зустрічі в Музеї Майдану «Декомунізація: як чотири закони змінили суспільство за 10 років»;
- наради щодо реалізації Плану стійкості Президента, зокрема 10-го пункту — «Політика Героїв»;
- публічного обговорення «Охорона культурної спадщини: Дорожня карта реформ та законодавчі пропозиції»;
- тренінгу для представників громадських, благодійних організацій та соціальних служб на тему «Об'єднані наставництвом»;
- презентації книги «Партизани ГУЛАГу. Умови в ГУЛАГу. Повстання в таборах»;
- панельної дискусії «На передовій правди – висвітлення подій під час війни», організованої Суспільним мовленням разом із Посольством Швеції в Україні;
- форуму в Києві, під час якого презентували Стратегію розвитку культури в Україні на 2025–2030 роки;
- фестивалю «Книжкова країна»;
- круглого столу: «Реклама без гендерних стереотипів – ситуація в Україні» (організатор — Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення);
- Національного форуму «Українська музична індустрія: слухай, захищай своє»;
- форуму «Kyiv StratCom Forum 2025: Інформаційна стійкість України в умовах глобальних змін»;
- робочих нарад з обговорення проєкту Безпекової гуманітарної доктрини в Академії СБУ;
- публічної дискусії «80-річчя перемоги над нацизмом: яку роль відіграє пам'ять про Другу світову війну в сучасній Україні»;
- пресбрифінгу «Презентація практичних підходів до трансформації будинків дитини»;

- акції на підтримку вступу України до Європейського Союзу (Київ);
- презентації «Пріоритети фінансування програм Українського інституту книги на 2026 рік»;
- конференції «From War to Occupation» у Європейському парламенті;
- дискусійної платформи «Наша Перемога: Україна у Другій світовій війні» та презентації науково-популярного видання «Україна у Другій світовій. Календар війни»;
- презентації нових музичних посібників у межах ініціативи Music Saves Ukraine (Київ);
- обговорення змін для державного історико-культурного заповідника «Поле Полтавської битви»;
- відкриття виставки «Мазепа. Стратегія європейської України»;
- засідання Керівного комітету проекту Ради Європи «Захист свободи слова та свободи медіа в Україні — Фаза II»;
- музейної конференції у Варшаві «Стійкість. Відновлення. Майбутнє: Культура у відновленні України»;
- українсько-польського молитовного сніданку у польському Сеймі;
- круглого столу на тему «Деколонізація та національна пам'ять: державний вимір»;
- обговорення пропозицій щодо відзначення 600-річчя З'їзду європейських монархів у Луцьку;
- наради щодо спорудження пам'ятника Симону Петлюрі в Полтаві;
- відкриття двох виставок у Національній бібліотеці ПАР (Кейптаун) на українську тематику (онлайн);
- форуму «Європейська гарантія для дітей. Підготовка до впровадження в Україні»;
- презентації документального фільму «Шептицький. Між війною та вірою»;
- Міжнародного літературно-мистецького фестивалю «Фронтера»;
- третього круглого столу істориків, присвяченого питанням українсько-польських відносин (Луцьк);
- Всеукраїнського книжкового фестивалю BestsellerFest;
- презентації проекту Програми дій Уряду та ін.

Інші заходи / зустрічі:

24 квітня відбулось засідання Наглядової ради Українського інституту книги, до складу якої входять перша заступниця голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Ірина Констанкевич та заступниця голови Комітету Євгенія

Кравчук. Одним із ключових питань засідання була підтримка письмової творчості ветеранів.

24-25 квітня голова Комітету Микита Потураєв, заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук та голова підкомітету з питань культурної політики Микола Княжицький відвідали Львів. За участю представників Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка та Національного театру імені Марії Заньковецької говорили про важливість збереження культурної спадщини в умовах війни і державної підтримки музеїв.

У травні заступниця голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук взяла участь у засіданні Національного комітету Міжнародної програми ЮНЕСКО з розвитку комунікацій (IPDC). У складі Нацкомітету Програми активно опрацьовують проблематику цифрової грамотності, доступу до інформації, а також протидії дезінформації.

3 червня відбулась спільна зустріч комітетів Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики та з питань свободи слова з представниками Спеціального комітету Європейського парламенту «Європейський демократичний щит». Учасники обговорили нагальні проблеми в інформаційній сфері, а також визначили кроки для започаткування спільної роботи з протидії різним формам дезінформації.

12 червня провели спільну виїзну нараду, ініційовану Комітетом, за участі керівництва Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Київської міської державної адміністрації, Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, ГО «Музей на Поштовій площі в м. Києві» та ін. Зустріч була присвячена критичній ситуації довкола пам'ятки археології національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» — залишків вулиці часів Київської Русі, виявлених під час будівництва у 2015 році.

5, 10, 12 червня у межах роботи Комітету з питань гуманітарної та інформації відбувся міжнародний онлайн-семінар, присвячений захисту культурної спадщини. Захід організований програмою Європейської Комісії ТАІЕХ у співпраці з Комітетом, Апаратом Верховної Ради України, а також за підтримки Міністерства культури Італії та Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. Семінар, що тривав 3 дні, мав на меті ознайомити українських учасників із найкращими європейськими практиками питань охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, музейної справи, зокрема з досвідом Італії. Основна увага надавалась впровадженню ефективних механізмів у національне законодавство України з урахуванням стандартів ЄС. З вітальним словом на семінарі виступив голова Комітету Микита Потураєв.

Заступниця голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук взяла участь у зустрічі Президентки Національної ради Швейцарії Майї Рінікер із Головою Верховної Ради України

Русланом Стефанчуком, а також із представниками групи міжпарламентської дружби між Україною та Швейцарією. Під час зустрічі парламентарка наголосила на пріоритетності питання повернення всіх незаконно депортованих українських дітей та подякувала Швейцарії за готовність приєднатися до відповідної міжнародної коаліції.

У липні голова підкомітету у справах дітей і сім'ї Тетяна Скрипка разом з народними депутатками Тетяною Цибою і Оленою Хоменко, а також із заступником Міністра соціальної політики Володимиром Василенком здійснила робочий візит до СОС Дитячі Містечка Україна у Броварах.

18 липня представники Комітету Микита Потураєв, Євгенія Кравчук та Єлізавета Богущька разом з колегами з інших комітетів відвідали Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» та Шевченківський національний заповідник на Черкащині.

Представники Комітету Микита Потураєв, Євгенія Кравчук та Володимир В'ятрович працювали у складі ТСК з питань підготовки проєкту основних засад державної політики України щодо взаємодії з національними рухами малих та корінних народів Російської Федерації.

12 березня Парламент створив ТСК з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту, до якої увійшли Микита Потураєв, Євгенія Кравчук та Олександр Санченко. Голова підкомітету музичних індустрій Олександр Санченко у межах ТСК очолив робочу групу з питань ефективності реалізації державної політики та дотримання законодавства у сферах культурно-мистецької діяльності, туризму, охорони культурної спадщини та управління культурною і спортивною інфраструктурою. 2 травня на засіданні Тимчасової слідчої комісії з питань культури, спорту та туризму обговорили стан збереження культурної спадщини в умовах війни. Докладно зупинились на питаннях: збереження культурної спадщини в умовах повномасштабної війни, проблеми евакуації культурних цінностей; доступ громадян до якісної інформації.

Діяльність за кордоном (питання, суміжні з предметами відання Комітету)

Голова підкомітету з питань культурної політики Микола Княжицький протягом «Українського тижня» у США (3-8 лютого 2025 року) долучався до заходів, у яких брали участь українські і американські політики, митці, військовослужбовці, священнослужителі. Зокрема, парламентар виступив на

конференції, що була присвячена питанням демографії, а також відвідав Форум релігійної свободи.

На початку лютого голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв і заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук провели зустріч з Секретаріатом Комітету культури Європейського парламенту. На зустрічі проговорили ключові аспекти співробітництва у питаннях інформаційної безпеки, боротьби з пропагандою, а також у сфері культури та медіа.

17-18 березня голова Комітету Микита Потураєв працював у складі української делегації у Відні, де відбулася Перша додаткова нарада ОБСЄ в людському вимірі, присвячена ролі медіа в умовах конфліктів і гуманітарних криз. Під час свого виступу на Нараді народний депутат згадав про припинення Сполученими Штатами Америки грантової підтримки для різноманітних програм, зокрема й для українських медіа, та які це матиме ризики для боротьби з російською пропагандою. Очільник парламентського Комітету закликав терміново створити міжнародний фонд для підтримки незалежних медіа. Для довідки: 21 березня стало відомо, Європейський Союз виділив 10 мільйонів євро на підтримку незалежних медіа в Україні.

31 березня і 1 квітня в Брюсселі голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв та заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук взяли участь у двосторонній зустрічі представників України та Європейської комісії в межах офіційного скринінгу відповідності українського законодавства праву ЄС за переговорним Розділом 10 «Цифрова трансформація та медіа».

3 квітня з метою посилення українсько-литовського міжпарламентського співробітництва голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв, заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук, голова підкомітету Микола Княжицький та член Комітету Володимир В'ятрович зустрілися з оновленим складом Комітету культури Сейму Литовської Республіки. Під час діалогу найбільшу увагу надали питанням інформаційної безпеки, культурної та парламентської дипломатії. Також парламентарі зустрілись з Віцеміністром культури Литви Віктором Денисенком, поспілкувалися з українською громадою та відвідали культурні центри.

Члени Комітету Євгенія Кравчук та Павло Сушко традиційно працювали у складі делегації України в Парламентській Асамблеї Ради Європи. У квітні ПАРЄ ухвалила резолюцію «Іноземне втручання: загроза демократичній безпеці в Європі» (Foreign interference: a threat to democratic security in Europe), якою визнано, що іноземне втручання є суттєвою та постійною загрозою демократичній безпеці. Серед іншого, резолюцією рішуче засуджуються кампанії дезінформації та маніпуляції в медіа.

10 квітня у ПАРЄ провели слухання про українських журналістів у російському полоні. Під час слухань українські представники закликали колег посилити політичний і дипломатичний тиск на росію з метою звільнення полонених українських журналістів.

11-13 квітня 2025 року відбувся Анталійський дипломатичний форум. Серед учасників події — голова підкомітету з питань культури Микола Княжицький. Особливу увагу на зустрічі було надано тяжкому становищу українських громадян, ув'язнених у росії за політично вмотивованими звинуваченнями. Обговорювалися і можливі кроки, які могли б сприяти їхньому звільненню.

Також у квітні Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв і заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук долучились до зустрічі-дискусії на тему «Протидія ворожій пропаганді та дезінформації» за участі делегації парламенту Австрії. Сторони обговорили російські наративи та механізми поширення дезінформації, як діють гібридні кампанії в Європі, які ефективні кроки можуть робити парламенти й уряди, щоб протидіяти таким загрозам.

30 квітня 2025 року в Брюсселі відбулася двостороння зустріч між делегацією України та представниками Європейської Комісії в межах офіційного скринінгу відповідності українського законодавства праву ЄС за Розділом 26 «Освіта та культура» (Кластер 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток»). До заходу у форматі онлайн приєднався голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв. Особливу увагу надали Стратегії розвитку культури до 2030 року, яка базується на європейських практиках. Європейські партнери поставили запитання щодо механізмів моніторингу реалізації Стратегії та висловили готовність надати підтримку в цьому напрямі. Представники ЄС високо оцінили прогрес України в галузі культури, зокрема досягнення у медійному законодавстві, які посприяли розширенню програми «Креативна Європа», та ініціативу міста Львів, який вийшов у фінал конкурсу «Європейська столиця культури 2030».

На початку травня до України з візитом прибула міжнародна делегація однієї з найбільших європейських політичних партій — «Альянсу лібералів та демократів за Європу» (ALDE). У візиті делегації ALDE брали участь голова Комітету Микита Потураєв та заступниця голови, голова підкомітету з питань інформаційної політики та євроінтеграції Євгенія Кравчук. Одним із ключових пунктів співпраці стала боротьба з дезінформацією та ворожою пропагандою. Крім того, порушили одну з найактуальніших тем — повернення українських дітей, депортованих до росії і відвідали Чернігівщину, де ознайомились з місцями, що були під окупацією.

У середині травня на конференції під патронатом Першої леді Фінляндії Сюзанни Елізабет Іннес-Стубб розглянули питання захисту депортованих українських дітей. Заступник голови Комітету Павло Сушко взяв участь у події як представник Парламентської мережі (нетворку) ПАРЄ щодо захисту українських

дітей. Під час обговорення учасники конференції зосередились на шляхах повернення незаконно вивезених українських дітей, притягненні агресора до відповідальності за злочин геноциду, а також на підтримці процесів реабілітації та адаптації дітей, яких вже вдалося повернути.

Заступники голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Ірина Констанкевич, Євгенія Кравчук та Павло Сушко, які в червні працювали у складі української делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи, долучились до тематичних заходів, що стосуються українських питань. 24 червня на засіданні Комітету культури, освіти і медіа народні депутати України розповіли колегам з інших країн, як під час нещодавньої російської атаки постраждала Свята Софія у Києві. Також у ПАРЄ відбулось засідання Парламентської мережі (нетворку) ПАРЄ щодо становища українських дітей. Одним із питань обговорили результати поїздки членів Нетворку до Києва на початку червня. Крім того, парламентарі відвідали відкриття художньої виставки «Оптимізм» у стінах Асамблеї, яку діти України разом із художником Романом Мініним подарували Раді Європи.

У межах літньої сесії Парламентської Асамблеї ОБСЄ (Порту, Португалія) відбувся окремий тематичний захід (side event), присвячений викликам, пов'язаним із російською дезінформацією та пропагандою як елементом гібридної війни. У заході взяли участь голова Комітету Микита Потураєв та заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук.

У липні 2025 року представники Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук, Микола Княжицький, Володимир В'ятрович і Олександр Санченко працювали у столиці Великої Британії — Лондоні. Цього разу з фокусом на захисті культурної спадщини, боротьбі з дезінформацією та пропагандою та з акцентом на розвитку стратегічних комунікацій. У Лондоні члени Комітету мали зустрічі та обговорення з головою Комітету з питань культури, медіа і спорту Керолайн Дайнедж; депутатами обох палат британського парламенту – членами групи дружби з Україною; представниками Foreign Office, які опікуються протидією FIMI; керівництвом British Council. Комітет очікує на велику парламентську делегацію з Британії вже у вересні.

Медійна діяльність / прозорість

На виконання Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики оприлюднює стенограми, протоколи, аудіозаписи та інші матеріали засідань на своєму вебсайті. Відеозаписи засідань опубліковано в [ютубі](#). Стежити за роботою Комітету можна у соціальних

мережах. Комітет також відновив функціонал розділу «Реєстрація народних депутатів на засіданнях Комітету».

Комітет системно висвітлює на власних інформаційних ресурсах тему національної пам'яті, публікує матеріали про визначні історичні події та видатних діячів.

Напередодні Дня пам'яті та перемоги над нацизмом Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики і Національний музей історії України у Другій світовій війні за підтримки Пресслужби Парламенту ініціювали інформаційну кампанію «Наша Перемога: Україна у Другій світовій війні». З просвітною метою опубліковано низку інформаційних матеріалів на цю тематику.

Комітет рішуче засуджує злочини російської армії щодо українських журналістів, зокрема Комітет публічно засудив злочинні дії щодо української журналістки Вікторії Рощиної, яку жорстоко катували в російському полоні. Історію Вікторії члени Комітету порушують на українських та міжнародних майданчиках як приклад усіх замовчуваних злочинів проти журналістів і цивільних осіб.

За підсумками [моніторингу](#) Руху «Чесно» Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики вийшов у топ відкритих комітетів з показником 9,5 з 11 балів.